

ABSTRAKT

Disertační práce se zaměřuje na exploraci fenoménu sexuálního obtěžování, konkrétně na obtěžování studujících ze strany vyučujících v českém vysokoškolském prostředí. „Sexuální obtěžování“ je v této práci vymezeno jako nevídané, nevhodné a urážlivé chování, které je zneužitím nerovného mocenského postavení, daného formální a především genderovou (symbolickou) strukturou, jež může nabývat jak méně explicitní podoby genderového obtěžování (označované také jako „vytváření nepřátelského prostředí“), tak i explicitnější povahy sexuálního obtěžování (v legislativě označované jako „něco za něco“). Disertační práce vychází ze studie vybrané fakulty pražské vysoké školy, provedené na přelomu let 2008 a 2009, a využívá smíšený výzkumný design, zahrnující kombinaci kvantitativního dotazníkového šetření a hloubkových rozhovorů se studenty a studentkami. Práce se zaměřuje na exploraci tří hlavních tematických oblastí problematiky sexuálního obtěžování, kterými jsou: i) zkušenosti studujících se sexuálním obtěžováním, ii) problém definice a percepce sexuálního obtěžování, a iii) strategie zvládání a řešení sexuálního obtěžování. Kvantitativní studie ukázala, že na vybrané fakultě se s nějakou z forem obtěžování setkalo 67 % dotázaných. Přestože se studující nejčastěji setkávali s měkkými formami genderového obtěžování, výjimkou nebyly ani zkušenosti s tvrdými formami obtěžování, jako je vydírání nebo nežádoucí fyzický kontakt. Jak se však ukázalo, jen velmi malý podíl studujících interpretuje své zkušenosti jako sexuální obtěžování. V souvislosti s extrémní mocenskou nerovnováhou mezi studujícími a vyučujícími na straně jedné, a nedostatečným ošetřením tohoto problému na vysokých školách v ČR na straně druhé, mají studující jen velice omezenou možnost bránit se obtěžujícímu chování ze strany vyučujících, a proto zůstává hlavní strategií zvládání obtěžování méně asertivní strategie, jako mlčení nebo vyhýbání se iniciátorovi obtěžování.